

HOGESCHOOL ROTTERDAM / CMI

Design patterns

TIRDES01

Aantal studieunten: 3 ects
Modulebeheerder: Wessel Oele

Goedgekeurd door: (namens toetscommissie) Datum:

Inhoudsopgave

1	Algemene omschrijving	3
1.1	Relatie met andere onderwijseenheden	3
1.2	Leermiddelen	3
2	Programma	4
3	Toetsing en beoordeling	4
3.1	Procedure	4
4	Bijlage 1: Toetsmatrijs	5
5	Bijlage 3: Studielast (normering in ecs)	6

Modulebeschrijving

Modulenaam:	Design patterns																																				
Modulecode:	TIRDES01																																				
Aantal studiepunten en studiebelastinguren:	Deze module levert 3 studiepunten op. • 8 × 120 minuten hoorcollege • 8 × 120 minuten practicum • 12 × 120 minuten zelfstudie																																				
Vereiste voorkennis:	Java: basis, o.o.p., toepassen, datastructuren																																				
Werkvorm:	hoorcollege en practicum																																				
Toetsing:	Practicumopdrachten																																				
Leermiddelen:	Design patterns explained, auteur: Alan Shalloway, James R. Trott, uitgever: Addison Wesley, ISBN: 978-0-321-24714-8																																				
Draagt bij aan competentie	<table><tr><td></td><td>analyse</td><td>advies</td><td>ontwerp</td><td>realisatie</td><td>beheer</td></tr><tr><td>gebruikersinteractie</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>bedrijfsprocessen</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>software</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td></td></tr><tr><td>infrastructuur</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>hardware interfacing</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>		analyse	advies	ontwerp	realisatie	beheer	gebruikersinteractie						bedrijfsprocessen						software	1	1	1	1		infrastructuur						hardware interfacing					
	analyse	advies	ontwerp	realisatie	beheer																																
gebruikersinteractie																																					
bedrijfsprocessen																																					
software	1	1	1	1																																	
infrastructuur																																					
hardware interfacing																																					
Leerdoelen:	Kunnen werken met U.M.L. Begrijpen en kunnen toepassen van diverse design patterns zoals adapter, facade, bridge, abstract factory, e.v.a.																																				
Inhoud:	• U.M.L. • Diverse design patterns																																				
Opmerkingen:																																					
Modulebeheerder:	Wessel Oele																																				
Datum:	9 september 2015																																				

1 Algemene omschrijving

Het correct ontwerpen van software is een gecompliceerde zaak. Niet alleen is het ontwerpen zelf niet eenvoudig, moeilijker wordt het wanneer de eisen, waaraan een stuk software moet voldoen ook nog eens veranderen. Ten slotte zijn de meeste computerprogramma's nooit af en dient er in de jaren na oplevering met enige regelmaat aan onderhoud en uitbreiding gedaan te worden.

Design patterns vormen een hulpmiddel bij het ontwerpen van software, opdat software zo ontworpen kan worden dat het aanpassen en uitbreiden van de software eenvoudiger wordt. Ook vergroot het gebruik van design patterns de herbruikbaarheid van (delen van) de software.

Design patterns vinden hun oorsprong in het einde van de jaren '70 toen Christopher Alexander patronen als hulpmiddel gebruikte bij het ontwerpen van gebouwen en steden. Na enig experimenteel werk van Beck en Cunningham werden design patterns populair in de jaren '90 toen de zogeheten "gang of four" (Erich Gamma, Richard Helm, Ralph Johnson en John Vlissides) het boek *"Design Patterns: Elements of Reusable Object-Oriented Software"* publiceerden.

1.1 Relatie met andere onderwijseenheden

Deze module bouwt voort op de modules tinpro01-1, tinpro01-2, tinpro01-3, en tinpro01-4. Verondersteld wordt het programmeren in een imperatieve en objectgeoriënteerde taal te beheersen.

1.2 Leermiddelen

Verplicht:

- Boek: Design patterns explained, auteur: Alan Shalloway, James R. Trott, uitgever: Addison Wesley, ISBN: 978-0-321-24714-8
- Software: Java Development Kit (JDK) versie 6, te downloaden van <http://www.javasoft.com>
- Presentaties die gebruikt worden in de hoorcolleges (pdf): te vinden op <http://med.hro.nl/oelew>
- Opdrachten, waaraan gewerkt wordt tijdens het practicum (pdf): te vinden op <http://med.hro.nl/oelew>

Facultatief:

- Boek: Design Patterns: Elements of Reusable Object-Oriented Software, auteur: Gamma, Helm, Johnson, Vlissides, uitgever: Addison-Wesley. ISBN 0-201-63361-2
- Text editors: Emacs, VI, Jedit, Gedit, etc.

2 Programma

Week	Literatuur	Lesinhoud	Producten
1	D.P. Explained t/m blz. 45,	introductie, herhaling o.o.p., u.m.l.	
2	D.P. Explained t/m blz. 73	o.o.p. problemen	inleveren groepsopdracht 1
3	D.P. Explained t/m blz. 115	facade en adapter pattern	
4	D.P. Explained t/m blz. 136	denkwijze en perspectief	inleveren groepsopdracht 2
5	D.P. Explained t/m blz. 157	strategy pattern	
6	D.P. Explained t/m blz. 191	bridge pattern	inleveren groepsopdracht 3
7	D.P. Explained t/m blz. 212	abstract factory pattern	
8	D.P. Explained t/m blz. 266		inleveren groepsopdracht 4
9	vragenuur/inhaalles		
10		vragenuur/inhaalles	

3 Toetsing en beoordeling

3.1 Procedure

Deze module wordt getoetst middels 4 groepsopdrachten. Voorwaarden:

- Opdrachten worden op papier en tijdens de practicumlessen ingeleverd.
- Een groep bestaat uit maximaal vier studenten. Deze leveren gezamenlijk één opdracht in.
- Bij het inleveren zijn alle leden van de groep aanwezig, opdat *elk* lid de uitwerking mondeling kan verdedigen.
- De practicumdocent kan naar eigen inzicht (bijvoorbeeld om didactische redenen) afwijken van de practicumopgaven en alternatieve opdrachten aanbieden. Hierbij staat duidelijkheid en integriteit richting de studenten uiteraard voorop.

4 Bijlage 1: Toetsmatrijs

	Leerdoelen	Dublin descriptoren	Verwijzing naar opdracht / vraag / criteria
1	o.o.p., u.m.l.	1,2,3,4	practicumopdracht 1 t/m 4
2	adapter, facade	1,2,3,4	practicumopdracht 2 t/m 4
3	bridge	1,2,3,4	practicumopdracht 3 t/m 4
4	abstract factory	1,2,3,4	practicumopdracht 4

Dublin-descriptoren:

1. Kennis en inzicht
2. Toepassen kennis en inzicht
3. Oordeelsvorming
4. Communicatie

5 Bijlage 3: Studielast (normering in ecs)

	aantal weken	aantal lesuren van 50 minuten	klokuren
<i>lesuren</i>	10	4	33
<i>zelfstudie</i>			
leestijd	aantal pagina' s		
		3 per uur	
		6 per uur	
	120	10 per uur	12
presentaties			
overlegtijd			
uitzoektijd/research			11
niet ingeroosterde lestijd			
<i>toetsen</i>	voorbereiden		3.5
	toets		1.5
	nabespreking		1
<i>werkstuk, verslag, rapport, scriptie</i>	uitzoeken		
	overleggen		
	schrijven		
Stage, Praktijkopdracht	voorbereiding		
	aanwezigheid		
	overleg		
<i>Subtotaal in klokuren</i>			56
<i>Ruis 5%</i>			
<i>Totaal in klokuren</i>			56
<i>Totaal in studiepunten (ects)</i>			2